

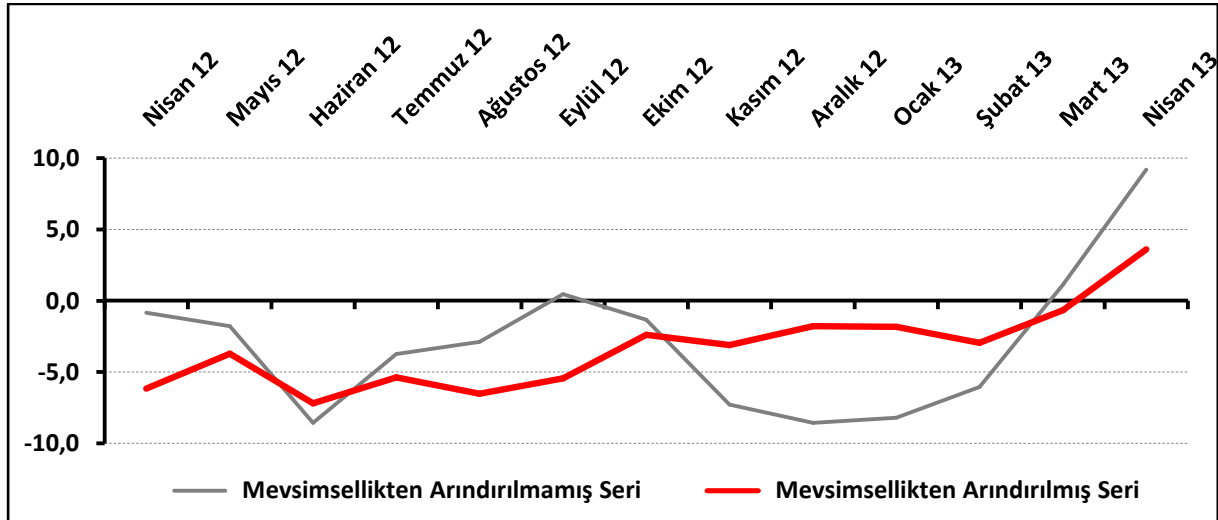
TÜRKİYE PERAKENDEDE AVRUPA'YA TARİHİ FARK ATTI

TEPE, Nisan 2013'te geçen aya ve geçen yıla göre yükseldi ve son 16 ayın en yüksek değerini aldı. Perakendecilerin gelecek 3 aydaki satış beklentileri son 26 ayın en yüksek değerine ulaştı. AB'de ve Euro Bölgesi'nde perakende güveni hem geçen aya göre hem de geçen yıla göre düştü. Türkiye ile AB ve Euro Bölgesi arasındaki fark seride en yüksek seviyeye ulaştı.

TEPE, son 16 ayın en yüksek değerini aldı:

TEPE, Nisan 2013'te 3,6 değerini aldı. TEPE bir önceki aya göre 4,3 puan, geçen yılın aynı dönemine göre ise 9,8 puan yükseldi. Son 2 yılda mart ayından nisan ayına geçerken TEPE değeri düşerken bu yıl yükseldi. TEPE değeri son 16 ayın en yüksek değerini aldı.

Şekil-1. TEPE (Nisan 2012 – Nisan 2013)

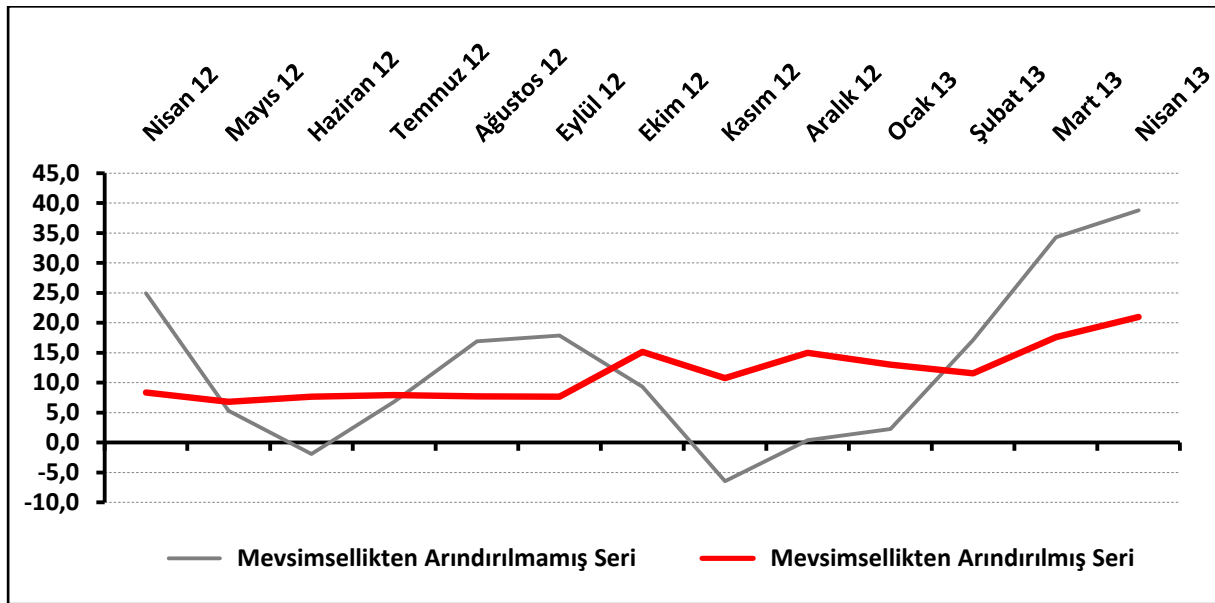
Tablo-1. TEPE (Mevsimsellikten arındırılmış seri)

%	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2008	---	---	---	---	-21,8	-23,3	-22,8	-14,9	-17,1	-21,1	-22,8	-21,6
2009	-21,7	-21,8	-18,1	-15,1	-12,1	-8,4	-9,1	-11,4	-12,2	-10,9	-5,9	-10,6
2010	-10,3	-6,9	-6,8	-6,0	-9,1	-7,7	-4,4	-2,0	0,1	0,3	1,2	-1,1
2011	7,2	5,8	2,1	1,1	1,2	3,1	0,5	-4,4	-2,4	-0,8	-2,2	4,4
2012	-2,1	-0,7	-1,1	-6,2	-3,7	-7,2	-5,4	-6,5	-5,5	-2,4	-3,1	-1,8
2013	-1,8	-2,9	-0,7	3,6								

Perakendecinin satış beklentisi son 26 ayın zirvesinde:

Önümüzdeki 3 aya ilişkin beklentilerin denge değeri Nisan 2013'te 21 puan oldu. Nisan 2013'te TEPE anketi katılımcılarının yüzde 56,1'i önümüzdeki 3 ayda işlerinde iyileşme beklerken, işlerinde kötüleşme bekleyenlerin oranı yüzde 17,3 düzeyinde kaldı. Beklentilerde Nisan 2012'ye göre 12,7 puanlık, Mart 2013'e göre ise 3,4 puanlık artış oldu. Bu değer ile satış beklentileri, geçtiğimiz 26 ayın en yüksek değerini almış oldu. Son 3 yılda mart ayından nisan ayına geçerken satış beklentileri düşerken bu yıl yükseldi.

Şekil-2. Önümüzdeki 3 aya ilişkin beklenti (%arttı – %azaldı) (Nisan 2012 – Nisan 2013)

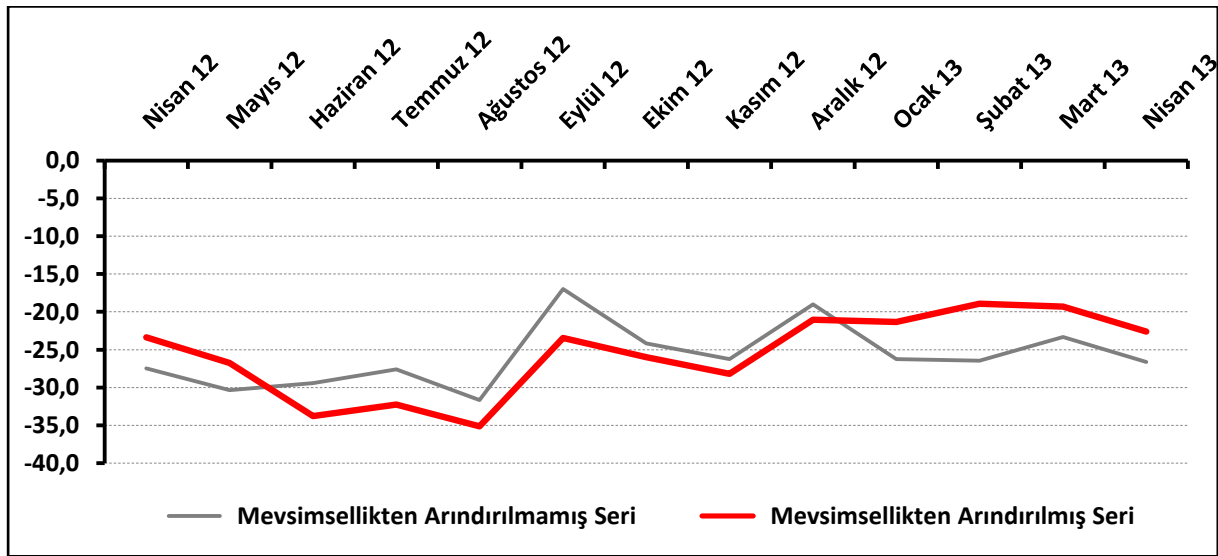
Tablo-2. Önümüzdeki 3 aya ilişkin beklenti (%arttı – %azaldı) (Mevsimsellikten arındırılmış seri)

%	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2008	---	---	---	---	-28,2	-32,7	-27,0	-17,8	-21,6	-24,6	-27,7	-27,0
2009	-25,2	-25,8	-29,1	-17,5	-13,2	-1,7	-7,7	-12,9	-4,6	-6,7	-0,1	-8,0
2010	-6,4	-6,6	3,2	1,5	-2,5	-6,5	1,5	4,6	3,5	6,1	9,7	12,4
2011	21,4	23,5	16,6	13,0	17,4	17,9	14,2	11,6	12,5	11,7	13,2	17,7
2012	11,2	15,5	13,9	8,3	6,8	7,6	7,9	7,7	7,7	15,1	10,7	15,0
2013	13,0	11,5	17,6	21,0								

İşlerdeki toparlanma algısı geçen aya göre düştü:

İşlerinin geçen yılın aynı dönemine göre arttığını belirtenlerin oranı Nisan 2013'te yüzde 19,4 iken, azaldığını belirtenlerin oranı yüzde 46,1 oldu. İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumunun denge değeri Nisan 2013'te sıfırın altında 2,6 puan oldu. İşlerin geçen yılın aynı dönemine kıyasla durumunda Mart 2013'e göre 3,3 puanlık düşüş, Nisan 2012'ye göre ise 0,8 puanlık artış oldu.

Şekil-3. İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu (%arttı – %azaldı) (Nisan 2012 – Nisan 2013)

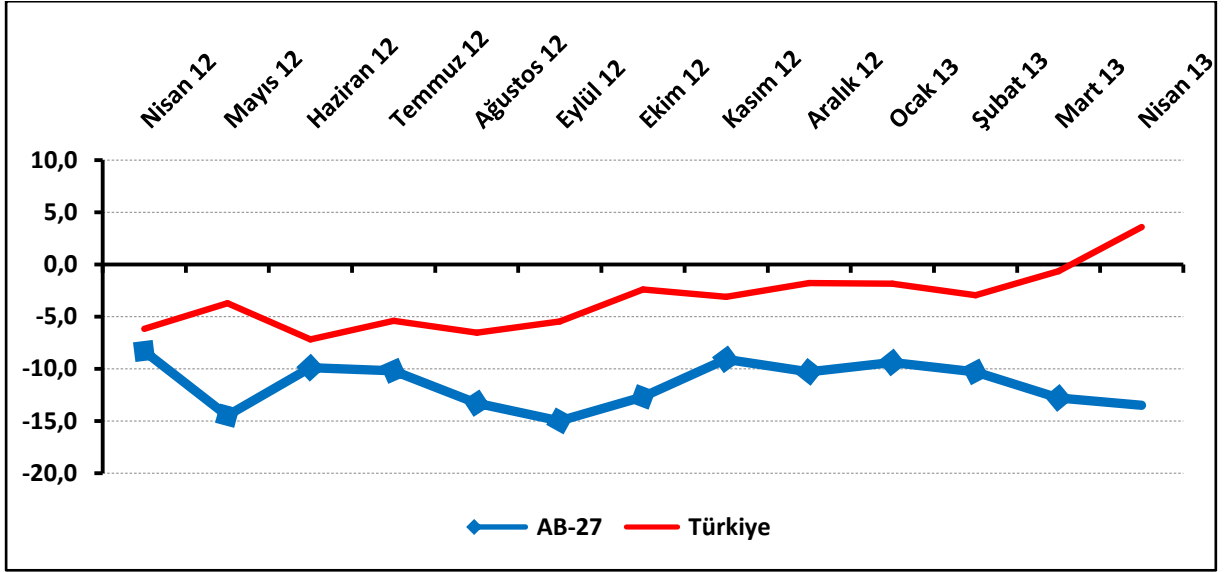
Tablo-3. İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu (%arttı – %azaldı)
(Mevsimsellikten arındırılmış seri)

%	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2008	---	---	---	---	-59,8	-67,9	-67,5	-57,4	-58,9	-59,1	-64,8	-65,9
2009	-66,2	-62,8	-59,4	-61,1	-55,9	-42,8	-46,1	-51,3	-63,3	-53,6	-46,2	-47,8
2010	-41,5	-43,3	-40,0	-36,3	-31,5	-37,1	-31,0	-22,7	-20,8	-20,4	-14,6	-14,9
2011	-11,9	-12,4	-15,6	-15,8	-22,9	-11,7	-12,9	-19,7	-16,3	-20,2	-22,1	-22,9
2012	-28,1	-28,3	-28,1	-23,4	-26,7	-33,8	-32,2	-35,1	-23,5	-26,0	-28,2	-21,0
2013	-21,3	-18,9	-19,3	-22,6								

Türkiye, AB'ye ve Euro Bölgesi'ne tarihi fark attı:

AB-27 Perakende Güven Endeksi, Nisan 2013'te sıfırın altında 13,5 değerini aldı. AB-27'de geçen aya göre 0,7 puanlık, geçen yılın aynı dönemine göre ise 5,2 puanlık düşüş oldu. AB-27 Perakende Güven Endeksi, geçen aya ve geçen yıla göre Euro Bölgesi'ne oranla daha iyi performans sergiledi. Türkiye ise, TEPE'nin uygulanmaya başlandığı Mayıs 2008'den bu yana Nisan 2013'te hem AB'ye hem de Euro Bölgesi'ne tarihi fark attı.

Şekil-4. TEPE ile AB-27 Perakende Endeksinin karşılaştırılması (Nisan 2012 – Nisan2013)

Tablo-4. AB-27 (Mevsimsellikten arındırılmış seri)

%	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2008	-0,8	-0,2	0,8	-6,0	-4,4	-7,1	-13,1	-13,5	-14,7	-19,4	-20,0	-26,8
2009	-26,5	-25,1	-22,9	-23,3	-16,0	-15,5	-13,4	-11,0	-8,4	-9,1	-5,1	-4,0
2010	-4,1	-4,2	-5,5	0,1	-4,4	-3,8	-0,4	0,2	0,8	2,6	3,0	7,5
2011	3,0	0,6	0,3	-3,4	-2,6	-2,4	-4,8	-10,7	-12,8	-12,0	-13,4	-11,3
2012	-13,9	-11,8	-11,2	-8,3	-14,5	-9,9	-10,2	-13,3	-15,0	-12,7	-9,1	-10,3
2013	-9,4	-10,3	-12,8	-13,5								

Perakende güveni sadece 5 AB ülkesinde arttı:

AB-27 ülkeleri ve Türkiye'nin Perakende Güven Endeksi değerlerine bakıldığında Yunanistan'ın geçen yıla göre en fazla artış yaşanan ülke olduğu görüldü. İspanya, Portekiz, İngiltere ve Bulgaristan dışındaki tüm AB üyesi ülkelerde geçen yıla göre düşüş yaşandı. En fazla düşüşün yaşandığı ülkeler ise Finlandiya, Kıbrıs Rum Kesimi, Estonya ve Slovenya oldu. Geçen aya göre perakende güveni en fazla artan ülkelerin başında Türkiye yer aldı. Türkiye'yi Avusturya ve İspanya takip etti.

Tablo-5. AB-27 Ülkeleri ve Türkiye'nin Perakende Güven Endeksi karşılaştırmaları (Mart 2013 ve Nisan 2012'ye göre) (Mevsimsellikten arındırılmış seri)

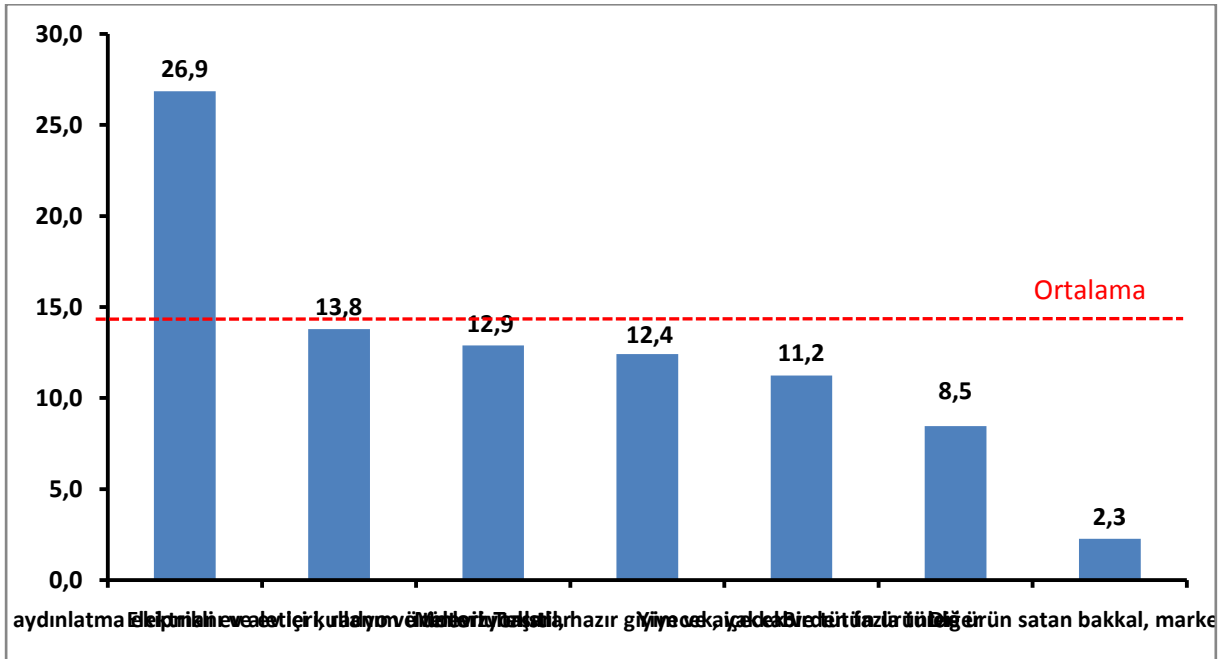
Ülkeler	Nisan 2012'ye göre Perakende Güven Endeksi'ndeki Değişim (Puan)*	Mart 2013'e göre Perakende Güven Endeksi'ndeki Değişim (Puan)
Yunanistan	10,9	-0,8
Türkiye	9,8	4,3
İspanya	7,6	3,3
Portekiz	6,0	2,1
İngiltere	1,4	1,1
Bulgaristan	0,4	0,9
İsveç	-1,6	-5,1
Litvanya	-1,8	2,7
Macaristan	-2,4	-1,1
Letonya	-3,4	-3,2
AB-27	-5,2	-0,7
Romanya	-5,8	-1,4
İtalya	-6,4	1,8
Hollanda	-6,6	1,6
Euro Bölgesi-17	-7,2	-1,0
Belçika	-7,3	-4,0
Slovakya	-7,4	-2,0
Polonya	-7,8	-1,1
Çek Cumhuriyet	-8,1	-5,9
Almanya	-10,4	-2,9
Fransa	-11,4	-3,0
Avusturya	-12,5	3,9
Slovenya	-15,9	-7,7
Estonya	-16,8	-4,7
Kıbrıs Rum Kesimi	-21,4	-21,6
Finlandiya	-30,8	-5,6

*Sıralama Nisan 2012 değişimine göre yapılmıştır.

Perakende güveni tüm sektörlerde geçen yıla göre arttı:

Alt sektörler itibariyle bakıldığında geçen yılın aynı dönemine göre, mobilya ve aydınlatma ekipmanları ve ev içi kullanım ürünleri sektörü en iyi performansı gösteren sektör oldu. Bu sektörü; elektrikli ev aletleri, radyo ve televizyonlar, motorlu taşıtlar, tekstil, hazır giyim ve ayakkabı ve yiyecek, içecek ve tütün ürünleri sektörleri izledi. Bu beş sektör dışındaki “Diğer” (akaryakıt istasyonu, eczane, parfümeri, nalbur, züccaciye, kırtasiye, vb.) ve birden fazla türde ürün satan bakkal, market ve büyük mağazalar ve yiyecek, içecek ve tütün ürünleri sektörlerinde geçen yıla göre artış ortalamasının altında kalmıştır. Nisan 2013’te hiçbir sektörde geçen yıla göre düşüş yaşanmadı.

Şekil-5. Alt sektör bazında TEPE’nin Nisan 2013’te bir önceki yılın aynı dönemine göre değişimi (puan) (Mevsimsellikten arındırılmış)

Geçen 3 aya göre işler toparlandı, satış ve istihdam beklentileri arttı:

TEPE anketine soru bazında bakıldığında Mart 2013'e göre önümüzdeki 3 aydaki tedarikçilerden sipariş, satış fiyatı ve gelecek 12 aydaki mağaza sayısı beklentilerinde ve geçen yıla göre işlerin durumunda düşüş yaşandı. Önümüzdeki 3 aydaki satış ve istihdam beklentilerinde artış olmuştur. Nisan 2012'ye göre ise önümüzdeki 3 aydaki satış fiyatı beklentileri ve gelecek 12 aydaki mağaza sayısı dışındaki tüm beklenti ve mevcut durumlarda artış oldu. En fazla artış ise geçen 3 aya göre işlerin durumunda, önümüzdeki 3 aydaki satış ve istihdam beklentilerinde oldu.

Tablo-6. TEPE soru bazında detaylı sonuçlar (puan) (Mevsimsellikten arındırılmış)

Sorular	Endeks 04/2012	Endeks 03/2013	Endeks 04/2013	Bir önceki aya göre değişim 04/2013	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim 04/2013
Geçtiğimiz üç ayda işlerinizin gelişimi ne yönde oldu?	-34,1	-30,3	-28,1	2,2	6,0
Mevcut stok düzeyiniz hakkında ne düşünüyorsunuz? ¹	6,9	7,0	16,8	9,8	9,9
Tedarikçilerden siparişlerinizin önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	4,8	9,0	6,3	-2,7	1,5
Satışlarınızın önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	8,3	17,6	21,0	3,4	12,7
İstihdam ettiğiniz personel sayısının önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	6,8	9,4	14,2	4,8	7,4
Satış fiyatlarınızın önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	15,5	14,6	11,4	-3,2	-4,1
İşleriniz geçen yılın aynı dönemine göre bu yıl nasıl gelişti?	-23,4	-19,3	-22,6	-3,3	0,8
Mağaza sayınızın gelecek yıl nasıl değişmesini bekliyorsunuz?	7,7	13,4	7,3	-6,1	-0,4

¹ Stok düzeyinde pozitif değer stok düzeyinin normalin altında olduğunu ifade etmektedir.

Tablo-6'daki (-) değerler negatif beklentilerin pozitif beklentilerden fazla olduğunu ifade etmektedir.

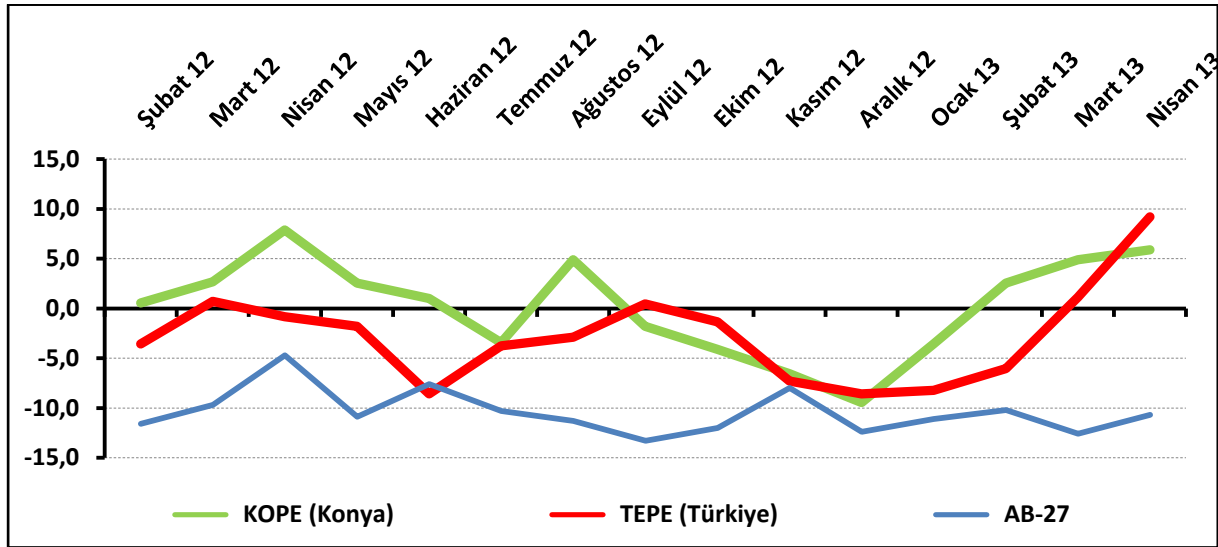
Konya perakendesi son 1 yılın zirvesinde:

TEPAV ve Konya Ticaret Odası (KTO) işbirliğinde gerçekleştirilen Konya Perakende Güven Endeksi (KOPE) kapsamında Şubat 2012'den bu yana Konya'da faaliyet gösteren 300 perakendeci ile her ay yüz yüze anketler yapılıyor.

Nisan ayında KOPE 5,9 değerini alırken TEPE 9,2 değerini aldı. Konya perakendesi, 2013'ün dördüncü ayında da yükselişini sürdürdü. Konya perakendesi, nisan ayında Türkiye genelinden daha kötü, AB-27'den daha iyi bir performans sergiledi. KOPE geçen yılın aynı dönemine göre 2 puan düşerken, TEPE ise 10 puan arttı. Konya perakende güven endeksi son 1 yılın en yüksek değerini aldı.

Konya perakendesinde önümüzdeki 3 aydaki tedarikçilerden sipariş ve satış beklentileri geçen aya ve geçen yıla göre düştü. Konya'daki perakendecilerin yüzde 47,8'i işlerin geçen yıla göre bugün daha kötü olduğunu düşünüyor.

Şekil-6, KOPE, TEPE ile AB-27 Perakende Endeksinin karşılaştırılması (Şubat 2012 - Nisan 2013) (Mevsimsellikten arındırılmış)

Tablo-8, Konya Perakende Güven Endeksi (Mevsimsellikten arındırılmış seri)

%	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2012	---	0,6	2,7	7,9	2,6	1,0	-3,4	4,9	-1,8	-4,1	-6,6	-9,4
2013	-3,6	2,6	4,9	5,9								